

SPIS TREŚCI

LA PALMA 2

Jak się dostać.....	9
Samoloty.....	10
Samolotem bezpośrednio na lotnisko Santa Cruz.....	10
Samolotem niebezpośrednio.....	11
Samoloty lokalne.....	12
Lotnisko.....	14
Promy.....	15
Naviera Armas.....	15
Fred Olsen Express.....	17
Acciona Trasmediterránea.....	17
Transport na miejscu.....	20
Samochód.....	20
Autobusy (Guaguas).....	21
Gdzie spać.....	22
Hotele.....	22
Domki.....	29
Hostele i inne rozwiązania ekonomiczne.....	30
Airbnb.....	32
Strategia doboru.....	33
Co ze sobą zabrać.....	34
Czego nie brać.....	36
Ucywilizowanie.....	37
Pogoda.....	38
Lokalizacja na globie.....	39
Pasaty.....	39
Wysokość.....	42
Wilgoć i woda.....	42
Calima.....	43
Niebezpieczne zwierzęta.....	45
Mikroklimaty.....	45
Coś jeszcze?.....	45

SANTA CRUZ DE LA PALMA..... 51

Santa Cruz de La Palma.....	56
Nitrato de Chile i ulica O'Daly.....	56
Plaza de España.....	59
O Zaangażowanym Kliencie i Lampie.....	63
Targ la Recova.....	67

Plac La Alameda i replika Santa Marii – muzeum morskie.....	71
Plaza de San Francisco i Museo Insular.....	71
Castillo de la Virgen.....	73
Los Balcones.....	73
Plaża Santa Cruz de La Palma.....	75
Sanktuarium Virgen de las Nieves.....	77
Gdzie zjeść.....	80

LOS LLANOS DE ARIDANE..... 85

Los Llanos de Aridane.....	90
Mercadillo de Los Llanos.....	90
Mercadillo Municipal.....	92
Targ El.....	92
ArteFuego.....	94
Sanktuarium Las Angustias.....	95
Puerto Naos.....	99
Charco Verde.....	102
El Remo.....	103
Ley de costas.....	106
Plaża Las Monjas.....	108
Plaża la Bombilla.....	108
Plaża Los Guirres (Playa Nueva).....	109
Placyk Plaza de la Glorietta.....	110
Museo del Vino.....	111
Las Manchas i jaskinia Cueva de las Palomas.....	112
Gdzie zjeść.....	115

EL PASO 122

El Paso.....	125
Jedwab i muzeum jedwabiu.....	125
Spirale (Grabados Lomo de la Fajana).....	128
Ogród kaktusowy.....	128
Caldera de Taburiente.....	131
Tanausú.....	132
Punkt widokowy La Cumbrecita.....	136
Ermita de la Virgen del Pino.....	137
Llano del Jable.....	138
El Pilar.....	139
Centrum odwiedzających – Centro de Visitantes.....	139
Gdzie zjeść.....	140

TAZACORTE 142

Tazacorte.....	145
Port Tazacorte	146
Muzeum Banana (Museo del Plátano).....	147
Wycieczki morskie	148
Fancy II i Fantasy	148
Bussard	148
Historyjka	149
Gdzie zjeść.....	151

TIJARAFE 154

Tijarafe.....	157
Punkt widokowy El Time.....	158
Plaża Playa de la Veta	159
Cueva Bonita.....	160
Porís de Candelaria (Porís de Tijarafe).....	161
Danza del Diablo	166
Browar Isla Verde.....	168
Gdzie zjeść.....	168

PUNTAGORDA 170

Puntagorda.....	173
Targ Mercadillo de Puntagorda	174
Puertito de Puntagorda	175
Gdzie zjeść.....	179

GARAFÍA..... 181

Garafía	185
Roque de Los Muchachos – najwyższy szczyt La Palmy.....	189
Obserwatorium Astrofizyczne Roque de Los Muchachos.....	195
Markus	199
Spirale w La Zarza.....	202
Santo Domingo.....	204
Port Santo Domingo (Punkt widokowy Puerto De Garafía).....	204
Juan Adalid.....	207
El Tablado.....	208
Franceses.....	212
San Antonio del Monte.....	213
Buracas	216
Muzeum Gofio (Museo de Interpretación del Gofio).....	216
Gdzie zjeść.....	218

BARLOVENTO..... 221

Barlovento.....	225
La Laguna de Barlovento.....	225
Fuente de Las Mimbreras.....	228
La Fajana de Barlovento	228
Punta Talavera (cypel Talavera).....	230
Faro de Punta Cumplida.....	231
Gallegos	233
Gdzie zjeść.....	234

SAN ANDRÉS Y SAUCES..... 235

San Andrés y Sauces.....	239
Los Sauces i most Los Tilos.....	240
San Andrés	241
Horno de La Cal	245
Puerto Espíndola	245
Charco Azul.....	246
Gorzelnia Destilerías Aldea.....	249
Los Tilos (Los Tiles).....	250
Marcos y Cordero.....	255
Jaskinie nietoperzy – Cuevas de los Murciélagos	256
Gdzie zjeść.....	257

PUNTALLANA 260

Puntallana.....	263
Muzeum Casa Museo Luján – atrakcja osobliwa.....	263
Cubo de La Galga – atrakcja naturalna	264
Plaża Nogales - atrakcja nadzwyczajna.....	267
Punkt widokowy Mirador San Bartolo.....	269
Gdzie zjeść.....	270

BREÑA ALTA 274

Breña Alta	277
Muzeum cygara i święta Las Cruces.....	277
Los Dragos Gemelos.....	281
Mirador de la Concepción	283
Maroparque	283
San Isidro.....	286
Plaża playa de Bajamar	287
Przygoda na terenówkach – RhBuggy	287
Szpital Hospital General de La Palma.....	288
Gdzie zjeść.....	289

BREÑA BAJA..... 291

Breña Baja.....	295
Los Cancajos	295
Superkomputer San Antonio.....	298
Montaña De La Breña.....	299
Área recreativa Montaña de la Breña	300
Gdzie zjeść.....	301

MAZO 303

Villa de Mazo	307
Park Archeologiczny Belmaco	307
Corpus Christi	308
La Casa Roja – Muzeum Corpus Christi i rękodzieła	309
Molino de Mazo (Cerámica El Molino)	309
Plaża Salemera.....	313
Plaża la Bajita.....	314
Targ Mercadillo Municipal de Villa de Mazo	314
Lotnisko	315
Gdzie zjeść.....	317

FUENCALIENTE..... 320

Fuencaliente.....	323
Fuente del Vino	326
Wino i piwnice winiarskie.....	326
Wulkan San Martín (1597 m).....	330
Wulkan San Antonio (633 m).....	330
Wulkan Teneguía (439 m) i Roque Teneguía.....	332
Faro de Fuencaliente i Salinas de Fuencaliente	335
Żółw	340
Plaża Echentive (Playa Nueva) i Fuente Santa	341
Plaża Zamora	343
Fuente de los Roques	348
Pożary.....	350
Gdzie zjeść.....	354

GÓRY, SZLAKI, WĘDRÓWKI 358

Góry, szlaki, wślizgiwanie się w zakamarki	359
Ruta de los Volcanes.....	360
Ruta de Los Volcanes - Informacje praktyczne.....	362
Przestrogi.....	364
Caldera de Taburiente	365
Caldera de Taburiente – informacje praktyczne.....	366
Trzy sposoby wejścia do Caldera de Taburiente.....	366
Informacje niepraktyczne	376

Marcos y Cordero (PR LP6)	381
Camino Real (GR 130) – 180 KM.....	385
Etap Camino Real	388
Barranco de la Madera (PR LP 2.3).....	388
Camino de las Fuentes (PR LP 19).....	390
Buracas	395
Inne szlaki godne polecenia	397

RUSZANIE CZTERECH LITER..... 399

Rower.....	401
Paralotnia	403
Nurkowanie.....	405

CELEBRYCI I LUDZIE WYJĄTKOWI 411

Manolo Blahnik	413
Brian May i Jean Michelle Jarre	413
Frank Duval.....	415
Stephen Hawking	415
Willem Dafoe.....	416
Steve Simpson.....	416
Wariaci	418

KUCHNIA 421

Typowo Kanaryjskie	423
Papas Arrugadas	423
Mojo Rojo	423
Mojo Verde	425
Gofio	425
Chicharrones	428
Sery	429
Mięso.....	430
Zupy	432
Puchero Canario (Cocido canario).....	432
Garbanzas.....	432
Ropa Vieja	432
Sopa de Picadillo.....	432
Rancho Canario	432
Owoce morza i ryby.....	433
Lapas	433
Morena.....	433
Cherne/Mero	434
Vieja.....	434
Bacalao.....	435

Calamares (Chipirones).....	435
Cangrejo.....	435
Mejillones.....	435
Chocos.....	435
Pulpo.....	436
Gambas/Camarones.....	436
Salpicón canario.....	436
Kuchnia wenezuelska.....	437
Arepas.....	437
Cachapas.....	438
Fast Food.....	438
Papas Locas.....	438
Napoje.....	439
Wino.....	439
Rum.....	441
Piwo.....	442
Kawa.....	443
Soki i koktajle mleczne.....	446
Desery.....	447
Bizcocho (queque).....	449
Príncipe Alberto.....	449
Bienmesabe.....	450
Almendrados.....	450
Palmeras.....	450
Rapaduras.....	451
Quesillo.....	451
Miód.....	451
Przyprawy.....	452
Banany.....	453
Bananowy wywiad.....	459
Ñame.....	461

TARGI 464

FIESTY 467

Los Indianos (luty/marzec).....	469
Bajada de la Virgen (lipiec, sierpień raz na 5 lat – 2020, 2025, 2030...)	478
Romería de la Bajada del Trono.....	482
Triumfalne wejście do miasta (Entrada Triunfal en La Ciudad) i Dialog między zamkiem a okrętem (Diálogo entre el Castillo y la Nave).....	488
Pandorga.....	490

Danza de los Enanos.....	490
Karnawał oraz pogrzeb sardynki (luty, marzec).....	497
Boże Narodzenie (grudzień/styczeń).....	501
Szopki.....	501
Kolędy.....	502
Loteria święteczna.....	503
Reyes Magos (Trzej Królowie).....	503
Almendo en Flor (styczeń/luty).....	505
Semana Santa (marzec/kwiecień).....	508
Fiesta de la Cruz (a.k.a. Las Cruces) (maj).....	509
Corpus Christi (maj/czerwiec).....	512
San Antonio del Monte (czerwiec).....	513
Noche de San Juan (czerwiec).....	516
El Carmen (lipiec).....	517
Fiesta del Agua (lipiec).....	520
Fiesta de la Vendimia y Caballos Fuscos (sierpień).....	521
Batalla de Lepanto (Moros y Cristianos) (sierpień, tylko w lata kończące się na 0, 3, 5 i 8).....	521
El Borrachito Fogatero (sierpień).....	523
Danza Del Diablo (7 września).....	524
San Miguel Arcángel con los caballos Fufos (noc z 28 na 29 września).....	526

GUANCZOWIE 528

Guanczowie.....	529
Salto del Pastor.....	534

MEGATSUNAMI 538

Megatsunami.....	539
------------------	-----

SŁOWNIK 541

Graja.....	543
Tasca.....	543
Pulga.....	543
Montadito.....	543
Bocadillo.....	543
Casetas.....	544
Guiri.....	544
Godo.....	544
Palmero.....	544
Ensaladilla Rusa.....	544
Botellón.....	544
Ley de Costas.....	545

Guagua.....	546
A la plancha.....	546
De parrilla, asado	546
A la Romana	546

RADY 547

Papier do kosza.....	549
Jazda pod górkę	549
Planując wakacje, miej na uwadze odległości	549
Limity na alkohol i papierosy	549
Relacje międzyludzkie	550
Pośpiech	550
Bezpieczeństwo.....	551
Jak jeść opuncję figową	552
Jak zbierać morwy.....	553
Jak jeść figi	553
Jak jeść kasztany	553
Topless na wyspie	555
Języki obce.....	555
Auto – parkowanie	556
Tankowanie.....	556
Kawa.....	556
Chleb	556
Myślistwo i psy.....	556
Filmy	557
Migacze przy hamowaniu	558
Zło	558
Imprezowanie.....	558
Lokale z Beznadziejnym SzylDEM (LBS®).....	558
Śmieszne słowa pochodzące z angielskiego	559

PROPOZYCJE WYCIECZEK 562

Dla nocujących po stronie zachodniej	563
1. La Palma wzdłuż i wzwyż	563
2. Stolica, zieleń i gwiazdy.....	565
3. Plaża, luz i wulkaniczne wino.....	568
4. Targowa trasa weekendowa	570
5. Zielona północ.....	572
6. Jedwabne pejzaże z grillem.....	574
7. Trasa wulkaniczna.....	576
Dla nocujących po stronie wschodniej.....	579
1. Opadoszczekowiec, La Palma wzdłuż i wzwyż	580
2. Stolica, zieleń i grill	583

3. Plaża, luz i wulkaniczne wino	586
4. Targowa trasa weekendowa	588
5. Zielona Północ i gwiazdy.....	590
6. Jedwabny pejzaż i spokojna plażyczka.....	594
7. Trasa wulkaniczna.....	596
Dla nocujących na południu.....	599
1. Opadoszczekowiec, La Palma wzdłuż i wzwyż	600
2. Stolica, zieleń i gwiazdy.....	601
3. Plaża, luz i wulkaniczne wino	606
5. Zielona Północ	609
6. Jedwabne pejzaże z grillem.....	612
7. Trasa wulkaniczna.....	614

ZA KULISAMI 615

Karma: O domenie	617
Karolina.....	618
Mojo Picón w Warszawie	621
Przewodnik Pascala.....	621
Moje inne książki.....	622
„Fetysz Mózgu”	623
„Projekt: Związek”	624
„Kolorowanka dla dorosłych”	625
„Parski”	626